

16.2.2001
3/1-821

7/3698-9156

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sayın Başbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

İlyas YILMAZYILDIZ
Balıkesir Milletvekili

SORULAR :

1- Balıkesir Körfez Bölgesi, Ege , Marmara ve Akdeniz bölgelerinde yapılan zeytin ve zeytinyağı üretimi, doğrudan ve dolaylı olarak 7-8 milyon insanımızın geçim kaynağıdır. Ancak bu yıl geçim payı hariç üretim maliyeti 1.000.000-1.100.000 TL/Kg civarında olan ve çoğu üreticinin tek geçim kaynağını teşkil eden zeytinyağı fiyatlarındaki aşırı düşüş ve zamanında ödenmeyen, gecikmeyle ödenen ürün bedelleri, üreticileri bu yıl hüsrana uğratmıştır. Başkanı olduğunuz ANASOL-M hükümetinin uyguladığı ağır ekonomik programın altında ezilen zeytin ve zeytinyağı üreticilerinin durumlarının düzeltilmesi için ne gibi tedbirler almayı ve uygulamayı düşünmektesiniz?

2-Ağaç sayısı ve üretim potansiyeli bakımından dünya zeytinciliğinde dördüncü durumda olan ülkemizde, son üç yıldır iktidarda bulunan ANASOL-M Hükümetinin ciddi bir zeytinyağı üretim, tüketim, sanayi,ihracat politikası bulunmadığı gibi kalıcı bir teşvik sistemi de yoktur. Geçen yıl beş (5) asit baz zeytinyağının belirlenen fiyatı 990.000 TL/Kg verilmiştir. Bu yıl beş (5) asit baz zeytinyağının fiyatı, Ayvalık Ziraat Odasının hesaplamalarına göre 1 Kg 5 asit zeytinyağının maliyeti 1.200.000 TL olmasına karşılık, 1.030.000 TL/Kg olarak açıklanmıştır. Halbuki üretici 1 asitten daha az, çok kaliteli zeytinyağının 1 Kg'nı 700.000-750.000 TL'ye satmak zorunda kalmaktadır. Avrupa Birliğinde üreticiye 1Kg zeytinyağı için 1,4 US \$ destekleme primi verildiği ve Türkiye'deki zeytinyağının gerçek piyasa değeri dikkate alındığında 1 Kg zeytinyağına en az 80 cent~ 1 US \$ karşılığı prim verilmesi gerekliliği açıktır. Geçen yıl 1 Kg zeytinyağı için 40 cent prim verildiği dikkate alındığında, 2 Şubat 2001 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan tebliğe göre bu yıl 1 Kg zeytinyağı için 28 cent destekleme primi hangi hesaplama göre verilmiştir. 1 Kg başına hem Avrupa Birliğinde verilen 1,40 US \$ hem de geçen yıl verilen 40 cent'lik destekleme primi dikkate alındığında açıklanan 28 cent'lik primin çok yetersiz olduğu açıktır. Bu destekleme prim miktarını yükseltmeyi düşünmekte misiniz? 5 Mart 2001, Kurban Bayramından önce prim ödemeyi düşünmekte misiniz?

3- Bugün tam üyelik sürecinde bulunduğumuz Avrupa Birliği, hem üretim, hem tüketim ,hem de ihracatta uyguladığı teşvikler ve korumacı politikalarıyla, dünya zeytinyağı piyasası fiyatlarının belirlenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Ülkemizin her yıl 900 bin ton civarında bitkisel sıvı yağ ihtiyacının ithalat yoluyla karşılanmaya çalışıldığı dikkate alındığında ülkemizin büyük bir döviz kaybına uğradığı açıktır. Bu sebeple fındıkta olduğu gibi zeytinyağının iç piyasa tüketimini teşvik edici reklam ve tanıtım kampanyalarına destek verilmesi hususunda hükümetinizce bir çalışma var mıdır? Bunlar nelerdir ve ne kadar kaynak tahsis edilmiştir?

4- Balıkesir ilimizin özellikle dağlık bölgelerindeki (Balya, Savaştepe,İvrindi, Sındırgı, Bigadiç, Kepsut, Dursunbey merkez ilçeleri gibi) kırsal kesimde yaşayan vatandaşlarımız zeytin toplamak için her gün 100 km'lik yolu gidip gelmekte ve günde 12 saat çalışmakta bunun karşılığında sadece 2 milyon TL yevmiye kazanmaktadır. Cumartesi- Pazar günleri dahil haftada 7, ayda 30 gün kesintisiz çalışsa bile bir ayda toplam 60 milyon TL kazanabilmektedir ki bu ise 2001 yılı için açıklanan net 102 milyon TL asgari ücretin nereden ise yarısı kadardır. Zeytin üreticisi bu fiyatla işçi çalıştırdığı halde 1 Kg zeytinyağının maliyetinin 1.200.000 TL civarında olduğunu, ancak piyasada 1 asitten daha az asitli, çok kaliteli 1 Kg zeytinyağını 700-750 bin TL'ye satmak zorunda kalmaktadır. Bu mağduriyetin giderilmesi için zeytinyağı üreticisine verilecek yeterli seviyede (örneğin 2000 yılı mahsulü için 80 US cent) zeytin primlerini önceden belirleyerek, hem zeytin toplayıcılarının yeterli (hiç olmazsa asgari ücret seviyesinde) yevmiye almalarını temin etmek, hemde üreticinin zeytinliklerine tam bakım yapılmasını ve üreticilerin haklarının korunmasını düşünür müsünüz? Bu konuda kalıcı bir düzenleme yapacak mısınız?